

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

LEND A HAND

SOSYAL İÇERME KAPSAMINDA REHBER ÖĞRETMENLER İÇİN TOOLKIT GELİŞTİRME

• U • C •

UNIVERSITÀ
DEGLI STUDI
FIRENZE

PIPOZİ+İF
TRAINING & CONSULTANCY

**BİR EL UZAT- İLKOKULLARDA GÖÇMEN VE MÜLTECİ ÇOCUKLAR İÇİN
SOSYAL İÇERME PROGRAMI**

2016-1-TR01-KA201-035130

**-SOSYAL İÇERME KAPSAMINDA REHBER ÖĞRETMENLER İÇİN TOOLKIT
GELİŞTİRME-
(3. FİKRİ ÇIKTI)**

Program	Erasmus+
Ana Eylem	Yenilik ve İyi Uygulama Değişimi için İşbirliği
Eylem	Stratejik Ortaklık
Projenin Ana Amacı	Yenilik Geliştirme
Projenin Adı	Bir El Uzat- İlkokullarda Göçmen ve Mülteci Çocuklar İçin Sosyal İçerme Programı

HAZIRLAYANLAR

Prof. Dr. Necati Cemaloğlu (Gazi Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Sevil Büyükalın Filiz (Gazi Üniversitesi)
Dr. Aslıhan Selcen Bingöl Arslangilay (Gazi Üniversitesi)
Dr. Nazife Burcu Takıl (Gazi Üniversitesi)
Sabire Kılıç, Fatih Şahin, Kübra Yenel, Emre Sönmez, Dr. Emre Er (Gazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Annamaria Di Fabio (Floransa Üniversitesi)
Profesör Ana Cristina Ferreira de Almeida (Coimbra Üniversitesi)
Fatma Akay (Pi Pozitif Danışmanlık)
Dr. Ornella Bucci, Dr. Letizia Palazzeschi (Floransa Üniversitesi)
Şefika Biçer, Fulya Demircioğlu (Ankara İl Milli Eğitim Müdürlüğü)

DÜZENLEYEN

Emre SÖNMEZ (Gazi Üniversitesi)

2018

Bu proje T.C. Avrupa Birliği Bakanlığı, AB Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığınca (Ulusal Ajans, <http://www.ua.gov.tr>) yürütülen Gençlik Programı kapsamında ve Avrupa Komisyonu'ndan sağlanan hibeyle gerçekleştirilmiştir. Ancak burada yer alan görüşlerden Ulusal Ajans veya Avrupa Komisyonu sorumlu tutulamaz.

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER.....	3
1. Etkinlik Adı: Okulumuza Hoş Geldiniz Hazırlıkları.....	4
2.Etkinlik Adı: Okulumuzu Gezelim	6
3.Etkinlik Adı: Akranlarımızı Tanıyalım	8
4.Etkinlik Adı: Hoş geldin Broşürleri	9
5.Etkinlik Adı: Rehber Velileri Tanıyalım	11
6. Etkinlik Adı: Okul Risk ve Koruyucu Faktörler Haritası	12
7. Etkinlik Adı: Gezelim Görelim Öğrenelim	14
8.Etkinlik Adı: Hadi Kültürlenelim! Kültür Arası Etkinliği	16
9. Etkinlik Adı: Benim Senin Onun	17
10. Etkinlik Adı: Benim Özelim	19
Etkinlik Formu: Benim Bedenim Benim Özelim	21
11. Etkinlik Adı: Kuralsız Oyun Olmaz.....	22
12. Etkinlik Adı: Bizim Kurallarımız	23
13. Etkinlik Adı: Bulaşıcı Boya	25
14. Etkinlik Adı: Kirli Temiz, Temiz Kirli.....	27
15. Etkinlik Adı: Kontrol Kimde?	30
16. Etkinlik Adı: Bul Beni Bulabilirsen.....	31
17. Etkinlik Adı: Durma Durma Dur!.....	33
18. Etkinlik Adı: Meyve Sepeti.....	35
19. Etkinlik Adı: Dudaklarımı Oku.....	36
20. Etkinlik Adı: Her Mevsim Güzeldir	38
21. Etkinlik Adı: Aynıyız Farklıyız.....	40
22. Etkinlik Adı: Salata.....	42

1. Etkinlik Adı: Okulumuza Hoş Geldiniz Hazırlıkları

Amaç	Okula ve okul çevresine uyum sağlar.
Alt Kazanımlar	-Okul binasını tanır. - Okul binasını, semtini ve adını bilir. -Okula ait önemli bilgileri bilir. - Öğretmenlerin dışındaki okul çalışanlarını tanır. - Okul rehberlik servisi odasını, okul yönetim odalarını bilir.
Süre	50-55 Dakika
Uygulama	Pano Hazırlama Etkinliği En ideal uygulama yeni dönem başlangıcı, eğitim öğretim başlangıcı En ideal hizmet grubu okula yeni gelen göçmen öğrenciler
Materyal	Sınıf Panoları, Okul Panoları, Pano Hazırlık Materyalleri
Etkinlik Öncesi Hazırlık:	Etkinlik ön hazırlık gerektirmemektedir ancak uygulayıcı tarafından hazırlanacak olan sınıf veya okul panoları bireysel planlama gerektirmektedir.
Uygulayıcı:	Rehber Öğretmen veya Sınıf öğretmeni
SÜREÇ	<p>Bu etkinlik uygulayıcının okul ve sınıfları okula yeni gelen göçmen öğrenci ve aileleri için hazırlamasından oluşmaktadır.</p> <ol style="list-style-type: none">1) Etkinlik gereği uygulayıcı okula dair bütün önemli bilgileri araştırır, toplar ve düzenler.2) Uygulayıcı okula dair topladığı bilgi ve materyallerle okul panosunu/Sınıf panolarını “Okul Tanıtım Panosu” şeklinde düzenler.3) Okul tanıtım panosu, okul panosunda veya sınıf panolarında yeni gelen göçmen öğrenci ve aileleri için aşağıdaki bilgileri içeren şekilde düzenlenir.<ul style="list-style-type: none">• Okulun ismi, okul binası,• Okul yönetimi, Müdür ve Müdür Yardımcıları,• Okuldaki öğretmen ve diğer çalışanlar,• Okulun resmi, Okul bölümler (kütüphane vb.)• Okulun bulunduğu semt gibi okul hakkındaki temel bilgiler• Okula farklı bölgelerden nasıl gelinebileceği4) Okul Tanıtım Panosu/Sınıf panoları yukarıda belirtilen bilgileri ve onlarla ilgili resimleri içerir.5) Okul tanıtım panosunda verilen bilgiler (okul binası, odaları vb.) ilgili yerlerde ok işaretleri ve göstergeler ile yönlendirilerek açık bir şekilde görülür hale getirilir.
Etkinlik Boyunca Dikkat edilmesi Gerekenler ve Özel durumlar	-Tanıtım panolarındaki bilgilerde resim eklenmesi yaş grubunun ilgisini çekmesi, anlaşılabilirliği, dil ve okuma yazma sınırlılıkları açısından düşünüldüğünde dikkate alınması gereken önemli bir öğedir.

	<p>-Okulun önemli bölümlerinde (rehberlik odası, okul idaresi, kütüphane vb.) gösterge ve işaretler bulunması öğrencilerin okula uyum sağlamaları açısından kolaylaştırıcı olacaktır.</p>
--	---

2.Etkinlik Adı: Okulumuzu Gezelim

Amaç	Okula ve okul çevresine uyum sağlar.
Alt Kazanımlar	-Okul binasını, semtini ve adını söyler. -Okul binasındaki bölümleri bilir. -Rehberlik servisi, müdür odası gibi okul çalışanlarına ait odaları bilir. - Öğretmenlerin dışındaki okul çalışanlarını tanır.
Süre	50-60 Dakika
Uygulama	Okul İçi Gezi Etkinliği En ideal uygulama eğitim öğretim başı En ideal hizmet grubu okula yeni gelen göçmen öğrenciler
Materyal	Okul içi Gezi Düzenlenmesi, Resim materyalleri (Kâğıt, boya kalemleri vb.)
Etkinlik Öncesi Hazırlık:	Etkinlik öncesinde okul çalışanlarının okul tanıtım gezisi hakkında ve kendilerini ve görevlerini öğrencilere tanıtmaları için bilgilendirilmeleri gerekmektedir.
Uygulayıcı:	Rehber öğretmen ve sınıf öğretmeni
SÜREÇ	Dönem başı birinci sınıf göçmen öğrencileri için uygulama örneği (birinci sınıf olduğundan etkinlik tüm sınıfı kapsar): <ol style="list-style-type: none">1) Uygulayıcılar bir araya gelerek okul tanıtım gezisi için öğrencileri toplarlar.2) Sınıfın yarısından bir uygulayıcı diğer yarısından ise başka bir uygulayıcı sorumlu olmak durumundadır.3) En az iki gruba ayrılan sınıf öğrencilerine uygulayıcı eşliğinde okul binası, odaları gezdirilir.4) Okulda çalışan görevliler tanıtım gezisine katılır ve hem kendilerini hem de okuldaki görevlerini tanıtır.5) Okul idari birimleri ve rehberlik servisleri gezdirilerek tanıtılır.6) Öğrenci grupları okul binasını gezdikten sonra tekrar sınıfta toplanırlar.7) Uygulayıcı sınıfta tekrar bir araya gelen öğrencilerden gezdikleri ve gördükleri hakkında geldikleri bu yeni okulu düşünerek resim yapmalarını ister.8) Öğrenciler okul tanıtım gezisini düşünerek okulları hakkında resim yaparken uygulayıcı sınıf içinde gezip öğrencileri gözlemleyip resimlerinde teşvik edici olmalıdır.9) Bütün öğrenciler resimlerini bitirdiklerinde uygulayıcı resimleri toplar ve gönüllü öğrencilerin resimlerini sınıf panolarında/okul tanıtım panosunda resimleri paylaşır. Bireysel kayıtlar ile gelen yeni göçmen öğrenciler (Birinci sınıftan daha büyükler için) için uygulama örneği: <ol style="list-style-type: none">1) Uygulayıcı yeni gelen göçmen öğrenci ve velisini karşılar.2) Okula yeni gelen göçmen öğrenci ve ailesi için okul çalışanları ve okul binasını tanıtım amaçlı bir gezi düzenlenir.

<p>Etkinlik Boyunca Dikkat edilmesi Gerekenler ve özel durumlar</p>	<p>-Okul içi gezi yapılmasında okul idaresi ile görüşülüp izin alınması ve diğer okul çalışanlarının gezi hakkında gezi öncesinden bilgilendirilmesi önemlidir.</p> <p>-Sınıfın tamamının dâhil edildiği uygulamalarda rehber öğretmen olmadığı durumlarda sınıf öğretmenlerinin birbirine yardım etmesi süreçte gezi boyunca öğrenci güvenliğini sağlamada etkili olacaktır.</p> <p>- Göçmen öğrencilerin özelinde bir gezi düzenlenmesinden çok, okula yeni başlayan öğrenci grupları için göçmen olan ve olmayan öğrencilerin birlikte geziye dâhil edilmesi öğrencilerin dışlanmış hissetmemeleri açısından önemlidir!</p> <p>- Okula dönem içinde veya birinci sınıf haricinde kayıt yaptırıp gelen göçmen öğrenciler için onlara özel okul gezisi düzenlenmesi ve dil desteği sağlayacak personel ile ailelerinin de geziye dahil edilmesi önerilebilir.</p> <p>-Yeni gelen göçmen öğrencilerin dil durumları dikkate alınması gerekmektedir ve öğrenciler için süreçte dil desteğinde bulunacak personel sağlanması çok yardımcı olacaktır. Dil desteği sağlayan personel bulunamaması durumlarında okula önceden gelip uyum sağlamış göçmen öğrencilerle görüşülerek onların yardımına başvurulabilir.</p>
--	--

3.Etkinlik Adı: Akranlarımızı Tanıyalım

Amaç	Okula ve çevreye uyum sağlar.
Alt Kazanımlar	-Okulunu tanır. -Okula ve okul kurallarına uyum sağlar. -Okulun bir üyesi olduğunu fark eder. -Okulda yalnız olmadığını fark eder. -Okulda arkadaş edinir.
Süre	50-60 Dakika
Uygulama	Akran Tanıtım Toplantısı En ideal uygulama zamanı dönem başı veya yeni göçmen öğrencilerin okula başladığı dönemdir.
Materyal	Etkinlik materyal gerektirmemektedir.
Etkinlik Öncesi Hazırlık:	-Etkinlik Akran Desteği Programı başlatıldıktan sonra yapılabilir. (Akran desteği programı hakkında detaylar rehberlik programında mevcuttur.) -Etkinlik öncesinde Akran Öğrencilerin kendilerini tanıtacakları bir yer ayarlanması ve Akranlarımızı Tanıyorum etkinliği için duyurunun okul genelinde yapılması gerekmektedir.
Uygulayıcı:	Okul rehber öğretmeni veya sınıf öğretmeni
SÜREÇ	<ol style="list-style-type: none">1) Uygulayıcı etkinlik öncesinde başlatılan akran desteği programı gereği biri göçmen diğeri göçmen olmayan iki gönüllü ve göreve uygun öğrenciyi Akranlar olarak belirledikten ve onlara Akran desteği programı gereği eğitim verdikten sonra Okul Akranlarını bir araya getirir.2) Uygulayıcı Okul Akran öğrencilerinden kendilerini görev ve sorumluluklarını tanıtım gününde yeni gelen öğrencilerle paylaşmalarını ister.
Etkinlik Boyunca Dikkat edilmesi Gerekenler ve özel durumlar	<ol style="list-style-type: none">1) Etkinlik öncesinde Okul Akranlarının belirli kriterlere göre belirlenmesi ve okul rehber öğretmeni tarafından belirli aralıklarla akran olma hakkında gerekli bilgi ve beceriyi edindirilmesi gerekmektedir.2) Etkinlik yukarıda belirtilen tanıtım günü şeklinde yapılacağı gibi Okul Akran öğrencileri ile yeni gelen göçmen öğrencilerin bir araya getirileceği özel bir buluşma (Yemek, tanışma vb.) gibi de düzenlenebilir.3) Etkinlik akran öğrenciler üzerinden yürütülse de rehber öğretmenin/sınıf öğretmenin süreçte motive edici, destekleyici ve gözlemleyici rolde olması ve öğrencilerin süreçte yalnız bırakılmaması gerekmektedir. -Okul rehber öğretmeni olmadığı durumlarda sınıf öğretmenin okul idaresinden, mümkün değilse, diğer sınıf öğretmenlerinden yardım alması önerilebilir.4) Etkinlikte okul akranlarının tüm okul öğrencileri tarafından tanınması ve bilinmesi de önemlidir bu sebeple yapılan etkinliklerin tüm öğrencilere açık yapılması teşvik edilmelidir.5) Okul akranlarına dair bilgilerin (Ad, soy ad, sınıf, resim vb.) okul panosunda paylaşılması öğrencilerinin görünür olması açısından önerilebilir.

4.Etkinlik Adı: Hoş geldin Broşürleri

Amaç	Okula ve okul çevresine uyum sağlar.
Alt Kazanımlar	-Okul binasını tanır. - Okul binasını, semtini ve adını bilir. -Okula ait önemli bilgileri bilir. -Yeni geldiği ülkeyi tanır. - Ülke hakkındaki coğrafi, sosyal ve siyasi bilgileri bilir. -Acil durumlarda ulaşabileceği merkezleri bilir.
Süre	50-55 Dakika
Uygulama	Broşür Hazırlama Çalışması En ideal uygulama yeni dönem başlangıcı, eğitim öğretim başlangıcı En ideal hizmet grubu okula yeni gelen göçmen öğrenci aileleri
Materyal	Broşür Hazırlama Materyalleri
Etkinlik Öncesi Hazırlık:	Etkinlik ön hazırlık gerektirmemektedir ancak uygulayıcı tarafından hazırlanacak olan broşür bireysel planlama gerektirmektedir.
Uygulayıcı:	Rehber Öğretmen, Sınıf öğretmeni
SÜREÇ	<p>Bu etkinlik uygulayıcının okula yeni gelen mülteci ailelerin okula ve yeni çevrelerine uyum sağlamasına yardımcı olmayı hedeflemektedir. Bu amaçla uygulayıcı bir önceki etkinliğe benzer olarak okula ve ülkeye dair bütün önemli bilgileri araştırır, toplar ve düzenler.</p> <ol style="list-style-type: none">1) Uygulayıcı okula ve ülkeye dair topladığı bilgi ve materyallerle göçmen öğrenci aileleri için özel Türkiye'yi ve okulu tanıtan Tanıtım broşürü hazırlar.2) Tanıtım Broşüründe iki önemli bölüm bulunmaktadır. Birinci boyutta uygulayıcı göçmen ailelerin okula yönelik bilgilendirilmesini amaçlarken ikinci olarak göçmen ailelerin yeni geldikleri ülkeyi tanımalarını ve ihtiyaç duyabilecekleri bilgilere ulaşmalarına yardımcı olmak hedef alınmıştır.3) Tanıtım broşürünün birinci kısmında okula yönelik bilgiler bulunmaktadır.<ul style="list-style-type: none">• Okulun ismi, okul binası, okulun resmi,• Okul yönetimi, Müdür ve Müdür Yardımcıları,• Okuldaki öğretmen ve görevliler,• Okulun bulunduğu semt gibi okul hakkındaki temel bilgiler gibi4) Tanıtım broşürünün ikinci kısmı ise ülkeye yönelik bilgiler içermektedir.<ul style="list-style-type: none">• Ülkenin adı, bulunduğu coğrafya, ülkenin yönetim şekli, başkenti, dili gibi ülke hakkında en önemli ve temel bilgiler yer alır.• Tanıtım broşürü ülkedeki eğitim, sağlık ve hukuki işleyişlerle ilgili de bilgiler bulunur.5) Tanıtım broşürü hazırlandıktan sonra okulda bulunan göçmen öğrencilerin dillerine uygun şekilde çevirisi yapılarak iki veya çok dilli seçeneklerde çoğaltılması önerilmektedir.6) Tanıtım broşürü göçmen öğrenci ailelere/velilerine dağıtılır.

Etkinlik Boyunca Dikkat edilmesi Gerekenler ve Özel durumlar	<ul style="list-style-type: none">• Hazırlanan tanıtım broşürü göçmen ailelerin geldikleri yeni ülkeyi ve çocuklarının okullarını tanımaları ve uyum süreçlerine katkı sağlamayı hedeflemektedir. Bu sebeple Tanıtım Broşürü ülke ve okul adına önemli bilgiler içermelidir.• Hazırlanan bu tanıtım broşürleri din, dil, ırk vb. farklılıklara saygı temelinde hazırlanmalı ve kültürlerarası farklılıkları olumlu yansıtmalıdır. Bu sebeple broşürde kültürel ve sosyal anlamda önemli günler, kutlamalar, özel gün ve bayramlar da tanıtılabilir.• Hazırlanan tanıtım broşürlerinde dil seçenekleri sunulmalı ve göçmen öğrenci ve velilerinin durumu dikkate alınarak broşürlerin birçok dilde olmasının dil sorunu yaşayan aile ve veliler için daha yardımcı olacağı unutulmamalıdır.• Broşürlerde görsel materyaller, resimler kullanılmalı ve ifadeler net ve anlaşılır şekilde olmalıdır.
---	---

5.Etkinlik Adı: Rehber Velileri Tanıyalım

Amaç	Okula ve çevreye uyum sağlar.
Alt Kazanımlar	- Göçmen öğrenci aile ve velilerine destek sağlamak -Göçmen aile ve velilerin okul ile iletişiminin geliştirilmesi -Göçmen aile ve velilerin katılımını sağlamak -Göçmen ailelerin öğrencilerinin eğitimine dâhil edilmesi
Süre	50-60 Dakika
Uygulama	Veli Toplantısı En ideal uygulama zamanı dönem başı veya yeni göçmen öğrenci ve ailelerin okula başladığı dönemdir.
Materyal	Etkinlik materyal gerektirmemektedir.
Etkinlik Öncesi Hazırlık:	-Etkinlik Akran-Rehber Aile Destek Programı başlatıldıktan sonra yapılabilir. (Akran desteği programı hakkında detaylar rehberlik programında mevcuttur.) -Etkinlik öncesinde Akran Rehber Velilerin kendilerini tanıtacakları bir veli toplantısı için zaman, mekân ayarlanması ve duyurunun yapılması gerekmektedir.
Uygulayıcı:	Okul rehber öğretmeni/Sınıf öğretmenleri
SÜREÇ	<ol style="list-style-type: none">1) Uygulayıcı etkinlik öncesinde başlatılan akran rehber veli desteği programı gereği biri göçmen diğeri göçmen olmayan iki gönüllü ve göreve uygun veliyi Akran Rehber Veliler olarak belirledikten ve onlara Akran desteği programı gereği eğitim verdikten sonra bu tanıtım amaçlı veli toplantısını düzenler.2) Okul rehber velileri kendilerini görev ve sorumluluklarını veli toplantısında okula/sınıfa yeni gelen öğrenci velileri ile paylaşırlar.3) Düzenlenen bu veli toplantısında ayrıca sınıf anne/babalarının veliler arasındaki ilişkiyi geliştirmek için “Okul Aile Ağı” kurmak amacıyla bir sosyal iletişim networku oluşturmaları teşvik edilir.4) Oluşturulan bu okul aile ağına her yeni gelen öğrenci velisinin dahil edilmesinde uygulayıcı, okul aile birliğinden ve sınıf anne/babalarından yardım alır.
Etkinlik Boyunca Dikkat Edilmesi Gerekenler ve özel durumlar	<ol style="list-style-type: none">1) Etkinlik öncesinde Okul Akran Rehber velilerinin belirli kriterlere göre belirlenmesi ve okul rehber öğretmeni tarafından belirli aralıklarla akran olma hakkında gerekli bilgi ve beceriyi edindirilmesi gerekmektedir.2) Etkinlik yukarıda belirtilen veli toplantısı şeklinde yapılacağı gibi Okul Akran rehber velilerin yeni gelen göçmen aileleri ile bir araya getirileceği özel bir buluşma (Yemek düzenlenmesi, tanışma buluşması vb.) gibi de düzenlenebilir.3) Etkinlik akran rehber veliler temel alınarak düzenlense de uygulayıcı sürece dahil olarak veli iletişimini teşvik etmelidir.4) Eğitim öğretim başı etkinlik uygulamalarında etkinliğin veli toplantısı şeklinde tüm okul genelinde yapılması, dönem içinde yeni gelen göçmen öğrenci temelinde ise akran rehber veliler ile yeni gelen göçmen ailelerin tanıştırıldığı daha küçük toplantı düzeyinde yapılması önerilebilir.5) Uygulayıcı okulda aileler arasında Okul Aile Ağı geliştirilmesi konusunda okul aile birliğini ve sınıf anne/babalarını teşvik eder.

6. Etkinlik Adı: Okul Risk ve Koruyucu Faktörler Haritası

Amaç	Okula ve çevreye uyum sağlar.
Alt Kazanımlar	Okul genelinde göçmen öğrencilerin risk ve koruyucu faktörlerin belirlenmesi
Süre	50-60 Dakika
Uygulama	İdeal uygulama; uygulayıcının görüşme, gözlem ve teknikler ile göçmen öğrencilere yönelik yeterli bilgi edinimi gerektirdiği için dönem içi uygundur.
Materyal	Kalem, kâğıt
Etkinlik Öncesi Hazırlık:	Etkinlik ön hazırlık olarak; -Uygulayıcının göçmen öğrenci velileri ile görüşme yapmış olması -Uygulayıcı eğer rehber öğretmense sınıf öğretmenleri ile göçmen öğrencilerin sınıf içi durumlarına yönelik görüşmesi, eğer sınıf öğretmeni ise göçmen öğrencilerinin sınıf içi durumlarına yönelik gözlemlerini not etmesi - Uygulayıcının göçmen öğrencilere dair öğrenci bilgi formu vb. formlarla gerekli temel bilgilere sahip olması gerekmektedir.
Uygulayıcı:	Rehber öğretmen, sınıf öğretmeni
SÜREÇ	<ol style="list-style-type: none">1) Uygulayıcı, bireysel çalışma, gözlem, öğretmen ve veli görüşmeleri sonrasında Okul Göçmen Öğrenciler Risk ve Koruyucu faktörler Haritası oluşturur.2) Okul göçmen öğrenciler risk faktörleri ve koruyucu faktörler haritasına yönelik detaylı bilgi rehberlik programında belirtilmiştir ve aşağıda belirtilen bilgileri içermesi önerilmektedir.<ul style="list-style-type: none">• Göçmen öğrencilerin devam-devamsızlık durumları• Göçmen öğrencilerin başarı durumu• Göçmen öğrenci dil öğrenim durumu• Göçmen öğrencilerin iletişim ve arkadaşlık düzeyleri• Göçmen öğrencilerin sınıf içi yaşantıları• Göçmen öğrencilerin sınıfa uyum düzeyleri• Davranış problemleri yaşama durumu• Ailenin maddi durumu• Göçmen öğrencinin ihmal/istismar durumu• Anne baba sağlık durumu• Göçmen öğrencinin herhangi bir işte çalışma durumu• Göçmen öğrencilerin psikolojik ve fiziksel sağlık durumu (Göç sebebiyle oluşabilecek olan travma sonrası stres bozukluğu belirtisi olup olmadığı vb.)3) Uygulayıcı oluşturulan bu haritayı okul idaresi ile paylaşır.4) Uygulayıcı bu haritayı her dönem yeniler ve günceller.5) Uygulayıcı dönem içinde göçmen öğrencilere yönelik yapılacak etkinlikleri belirleme ve yönetmede bu haritayı temel alarak göçmen öğrencilerin risk durumlarını azaltmaya koruyucu faktörleri ise geliştirmeyi hedefler.
Etkinlik Boyunca Dikkat	

edilmesi Gerekenler ve özel durumlar	<ol style="list-style-type: none">1) Okulda rehber öğretmen bulunmaması durumunda sınıf öğretmenin haritayı kendi sınıfı için oluşturması önerilebilir.2) Okulda rehber öğretmen varsa rehber öğretmenin haritayı sınıf öğretmenleri ile görüşmeler yaparak tüm okul için oluşturması gerekmektedir.
---	---

7. Etkinlik Adı: Gezelim Görelim Öğrenelim

Amaç	Okula ve çevreye uyum sağlar.
Alt Kazanımlar	-Yaşadığı çevreyi tanır. -Yaşadığı çevredeki sanatsal ve kültürel faaliyetleri fark eder. -Yaşadığı ülkeyi tanır. -Yaşadığı ülkedeki önemli tarihi mekânların farkına varır.
Süre	-
Uygulama	Gezi Etkinliği
Materyal	Etkinlikte materyal kullanımı yoktur. Ancak mümkün ise gezi tanıtımı için afiş kullanılabilir.
Etkinlik Öncesi Hazırlık:	-Etkinlik öncesinde okul rehber öğretmeni okul müdürü ve sınıf öğretmenleri ile görüşerek okul dışı gezi düzenler. - Etkinlik öncesinde okul dışı gezi için gerekli yazışmalar başlatılır ve izinler alınır -Etkinlik öncesinde okul dışı gezi tanıtımı yapılır ve öğrencilerin katılımı teşvik edilir. -Katılımı sağlanan öğrencilerin velileri ile iletişime geçilerek veli onayı alınır. -Okul dışı gezi etkinliğine katılımcıların listesi çıkarılır. (Öğretmen ve öğrenci listesi) -Okul dışı gezi için gerekli araç düzenlemelerini yapar.
Uygulayıcı:	Okul rehber öğretmeni/ Sınıf öğretmeni
SÜREÇ	<ol style="list-style-type: none">1) Bu etkinlik kapsamında uygulayıcının düzenleyeceği okul dışı gezi etkinliğinde göçmen öğrencilerin ihtiyaçları düşünüldüğünde iki önemli gezi güzergâhı bulunmaktadır.<ul style="list-style-type: none">• Bunlardan ilkinde uygulayıcı göçmen öğrencilerin çevrelerini tanımları ve çevrelerinde bulunan sanatsal ve kültürel faaliyetleri fark etmeleri amacıyla: Tiyatro, Resim sergileri, Sanat Galerileri, Sinema gibi gidilebilecek yerler örnek olarak düşünülebilir.• İkinci seçenek olarak ise uygulayıcı, öğrencilerin geldikleri bu yeni ülkeyi daha iyi tanımlarına yardımcı olmak amacıyla okulun bulunduğu il veya il dışında bulunan ülke için tarihi önem taşıyan yer ve kurumlara gezi düzenleyebilir. Türkiye örneği için Anıtkabir, Çanakkale, Meclis Binası bunlara verilebilecek örnekler arasındadır.
Etkinlik Boyunca Dikkat edilmesi Gerekenler ve özel durumlar	<ol style="list-style-type: none">1) Bu etkinlik gezi etkinliği olduğundan gerekli izin ve düzenlenmelerin yapılması çok önemlidir ve izinlerin alınabilmesi için yapılması gereken yazışmaların gezinin düşünüldüğü tarihten en az bir ay önceden başlatılması gerekmektedir.2) Etkinlikte birden fazla sınıf öğretmenin/rehber öğretmenin görevli olması gerekmektedir. Bu öğrencilerin gezi boyunca güvenliği için önemli olduğundan yeterli sayıda öğretmen bulunmaması durumunda okul idaresi yardımı veya okul aile birliğinden, okul akran velilerinden yardım alınmalıdır.3) Gezi öncesinde öğrencilere gezilecek yerler hakkında ön bilgi vermek ve gezi sonrasında öğrencilerden gezi deneyimlerine yönelik görüş ve fikir almak çok önemlidir.

	<p>4) Dil sıkıntısı çeken göçmen öğrenciler için gidilecek yerler hakkında bilgi formları çevrilebilir veya dil sorununu aşan göçmen öğrencilerden gönüllü olanlar gezi boyunca rehberler olarak görevlendirilebilir veya çevirmen desteği alınması mümkün ise gezi boyunca rehber çevirmenler bulundurulabilir.</p>
--	--

8.Etkinlik Adı: Hadi Kültürlenelim! Kültür Arası Etkinliği

Amaç	Kültürlerarası iletişim kurabilir.
Alt Kazanımlar	Kendi kültürel özellikleri bilir. Kendi kültürel özelliklerini fark eder. Kendine ait kültürel özellikleri başkalarına söyler. Kültürel farklılıkların farkında varır. Kültürel farklılıkları ifade edebilir. Kültürel farklılıklara saygı duyar.
Süre	1-2 Saat
Uygulama	Grup Etkinliği
Materyal	Etkinlikte materyal kullanımı yoktur. Ancak mümkün ise kültür günü için tanıtıcı afiş kullanılabilir.
Etkinlik Öncesi Hazırlık:	<ol style="list-style-type: none">1) Etkinlik tüm okul üyelerinin katılımını gerektirdiğinden etkinlikten en az iki hafta öncesinden hazırlanmaya ve düzenlenmeye başlaması gerekmektedir.2) Etkinlikte büyük bir salon veya alan gerektiği için okul idaresinin izni alınarak yer ve zaman belirlenmesi gerekmektedir.3) Etkinliğe okulun tüm üyeleri kendilerine ait kültürel öğelerle katılım sağlayacağından öğrenci, öğretmen ve velilere etkinliğe dair detaylı bilgi verilip katılımları teşvik edilmelidir.
Uygulayıcı:	Okul sınıf öğretmenleri, okul rehber öğretmeni, okul idaresi
SÜREÇ	<ol style="list-style-type: none">1) Etkinlik bütün okul üyelerinin katılımı ile gerçekleşir.2) Etkinliğe okul öğretmenleri, öğrenciler ve veliler getirdikleri yöresel, geleneksel yemek, kıyafet, müzik dans gibi kendilerini ve kültürel kimliklerini ifade edebilecekleri materyal veya ürünlerle katılırlar.3) Etkinlik boyunca bütün üyeler kendi kültürel, yöresel ve geleneksel kimlikleri doğrultusunda kendilerine ait yemek, dans, kıyafet, vb. ürünleri sergiler ve diğerleri ile iletişime geçip birbirlerinin kültürel özelliklerini tanımaya çalışırlar.
Etkinlik Boyunca Dikkat edilmesi Gerekenler ve özel durumlar	<ol style="list-style-type: none">1) Etkinlik kültürel farklılıklara saygı temelinde yapıldığından her üyenin en az bir kültürel, yöresel veya geleneksel olarak kendi ile ilişkili bir öğe ile katılımı gerekmektedir.2) Etkinliğin daha da etkili olabilmesi için öğrenci veya veliler kendi kültürlerini, yöresel veya geleneksel özelliklerini tanıtan sunum veya gösteri de yapabilirler.3) Etkinliğin etkililiği açısından üyelerin getirecekleri kültürel öğelerin etkinlik öncesinden bildirilmesi ve ona göre etkinlik alanının düzenlenmesi önemlidir. Örneğin yemek ile katılacaklar için standlar kurulması, kıyafet giyecek olanlara stand hazırlanması, müzik veya dans gösterimi için ses sistemlerinin kurulması, video gösterimi için yansıtıcı kullanımı vb.4) Etkinlikte öğrenci ve velileri motive etmek amacıyla öğretmenlerin de katılımı önemlidir ve öğretmenlerin kendilerine yönelik olarak kültürel bir öğeyi öğrenci ve veliler ile paylaşmaları etkinliğin etkililiği açısından önemlidir.5) Etkinlik öncesinde öğrenci ve velilerin teşvik edilmesi kadar etkinlik sonrasında öğrenci ve velilerden etkinliğe yönelik dönüt almak da önemlidir.

9. Etkinlik Adı: Benim Senin Onun

Amaç	Özel ile genel arasındaki farkı bilir.
Alt Kazanımlar	-Özel eşyası ile genel eşyaların farkını bilir. -Özel eşyasının kendisine ait olduğunu fark eder. -Başkasının özel eşyasını kullanmak için izin istemesi gerektiğini bilir. -Genel eşyaların sadece kendine ait olmadığını fark eder.
Süre	40-45 Dakika
Materyal	Sınıf Ortamı, Müzik Çalar (Eğer mümkünse, okula ait olan materyallerden bazıları genele ait olan eşyalara örnek olarak sınıfa getirilebilir)
Etkinlik Öncesi Hazırlık:	Ön hazırlık gerektirmemektedir. Ancak imkân olması durumunda sınıf öğretmeni etkinlik öncesindeki gün öğrencilerden kendilerine özel bir eşyayı okula getirmelerini isteyebilir.
Uygulayıcı:	Sınıf öğretmeni, Rehber öğretmen
SÜREÇ	<ol style="list-style-type: none">1) Uygulayıcı 'Genel' ve 'Özel' kavramlarının ne olduğunu açıklar. Açıklama örneği: <i>"Evet çocuklar bugün sizlerle iki farklı kavramı öğreneceğiz. Sizce Özel ne demek? Genel ne demek?"</i> Uygulayıcı birkaç öğrenciden cevap aldıktan sonra açıklamasına devam eder. <i>"Evet çocuklar, özel demek kişisel demektir ve yalnızca bir kişiye ait olan anlamına gelir, Genel ise herkesin üzerinde hakkı olduğu ve yararlanabileceği bir şeydir. Örneğin, sınıfımızda bulunan tahta bizlerin genel eşyasıdır ve hepimiz derslerimizde bu tahtayı kullanabiliriz ancak sizin kendi kaleminiz ise sizin özel eşyanızdır ve sizden izinsiz kimse onu kullanamaz."</i>2) Uygulayıcı özel ve genel için örnekler vererek açıkladıktan sonra öğrencilerden özel ve genel eşyalar için örnekler vermelerini ister.3) Gönüllü öğrencilerden örnekler aldıktan sonra uygulayıcı bütün öğrencilerden özel bir eşyalarını seçmelerini ve ayağa kalkmalarını ister. -(Evden getirilmiş bir özel eşya varsa o eşyayı seçebilirler.)4) Bütün öğrenciler seçtikleri bir özel eşya ile sınıf içinde dolaşır, bu sırada uygulayıcı müzik çalar ve bir oyun oynayacaklarını açıklar. Oyunun kuralına göre müzik çaldığı müddetçe öğrenciler sınıfta dolaşacak ancak müzik durduğu hiç kimse hareket edemez ve kendisine en yakın olan arkadaşı ile partner olur ve oluşan bu partnerler birbirlerinin özel eşyaları hakkında birbirlerine soru sorarlar. -(Senin kaleminin rengi ne? Senin çantanı nereden aldın? gibi eşya ile ilgili sorular sormaları teşvik edilir)5) Uygulayıcı öğrencilere isterlerse özel eşyalarını birbirleri ile paylaşabileceklerini veya bakmak için diğer kişiye verebileceklerini ancak oyunun kuralı olarak bunun için birbirlerinden izin istemeleri gerektiğini belirtir.

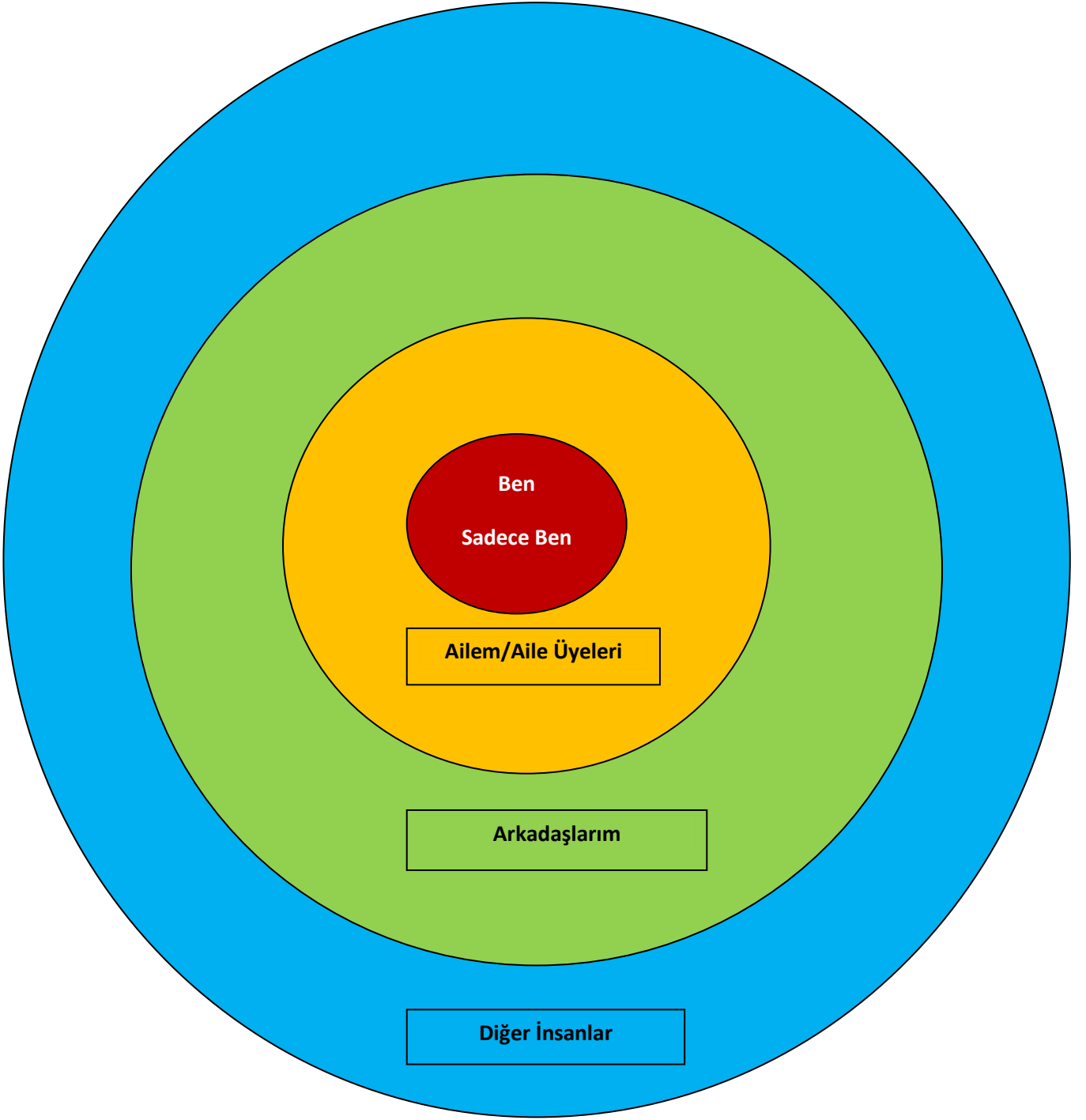
	<p>-Uygulayıcı öğrencilere izin almayı modeller ve öğrencilerin <u>“Özel eşyanı (kalem, oyuncak gibi) bana verir misin?”</u> gibi soruları kullanmalarını teşvik eder.</p> <p>6) Uygulayıcı öğrencilerin özel eşyaları tanıtırken “Benim, Senin Onun” gibi ifadeleri kullanmalarını teşvik eder ve bu ifadelerle eşyanın kimin özelinde olduğunu vurgular.</p> <p>7) Uygulayıcı öğrenciler arasındaki diyalogların takibini yapar ve belirli aralıklarla tekrar müziği çalar. Müziği duyan öğrencilerin partnerlerini bırakıp tekrar sınıf içinde dolanmaya başlaması gerekir ta ki müzik duruncaya kadar. -Müzik durduğunda tekrar aynı partner olma ve özel eşya hakkında bilgi sorma etkinliği devam ettirilir.</p> <p>8) Uygulayıcı öğrencileri gözlemler ve çoğunluğun birbiri ile iletişime geçtiğini gözlemledikten sonra etkinliği sonlandırabilir.</p>
<p>Etkinlik Boyunca Dikkat edilmesi Gerekenler ve Özel durumlar</p>	<p>Not: Bu etkinlik bir giriş etkinlik niteliğinde olup asıl amacı öğrencileri bu etkinlik sonrasında yapılacak olan ve kişisel/özel alanların fark edilmesi ve korunması amacına hizmet eden temel etkinliğe hazırlamaktır.</p> <p>Bu sebeple bu etkinlik sonunda uygulayıcı öğrencilerden tekrar sıralarına geçmelerini ister ve aşağıda örneklenen tartışma soruları ile öğrencileri sahip oldukları asil en özel/kişisel şeyin kendi bedenleri ve kişisel alanları olduğuna yöneltir.</p>
<p>Tartışma</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Sahip olduğumuz ve başkasına ait olmayan en temel şey ne olabilir? 2) Sahip olduğumuz ve bize ait olan eşyaları korumak neden önemli olabilir? 3) Başkalarının özel eşyalarını kullanırken izin almazsak neler olabilir? 4) Bize ait olmayan eşyaları kullanırken nelere dikkat edebiliriz?

10. Etkinlik Adı: Benim Özelim

Kazanım/Amaç	Bedeninin kendi özel alanı olduğunu fark eder.
Süre	40-45 Dakika
Materyal	Boyama kâğıdı, Boya malzemeleri, Post it kâğıtları
Etkinlik Öncesi Hazırlık:	Ön hazırlık gerektirmemektedir. (Ancak öğrencilerin özel ve genel ifadeleri ile ilgili bir önceki etkinliği yapmış olmaları bu etkinliğin anlaşılmasını kolaylaştırır.)
Uygulayıcı	Rehber Öğretmen veya Sınıf öğretmeni
SÜREÇ	<ol style="list-style-type: none">1) Uygulayıcı öğrencilere bir önceki etkinlik olan özel ve genel kavramları farkını hatırlatır. Örnek açıklama: <i>“Evet, çocuklar sizlerle geçen ders/gün özel ve genel ifadelerini ve özel eşyalarımızı konuşmuştuk. Her biriniz özel eşyalarınızı birbirinize anlatmıştınız ve bize özel eşyalarımızı ancak izin alarak paylaşabileceğimizi konuşmuştuk. Bize ait olan en önemli şeyin ise kendi bedenimiz olduğunu bulmuştuk. Bugün ise tamamıyla bize ait olan kendi özel alanlarımızı daha da fazla keşfedeceğiz.”</i>2) Uygulayıcı bu açıklamadan sonra öğrencilerden kağıt ve boya kalemleri çıkarmalarını ister ve kendisinin tahtaya çizdiği şekli (Ekte verilmiştir) kağıtlarına çizmelerini ister.3) Uygulayıcı şekilde çizilen daireleri göstererek: Örnek açıklama: <i>“Evet çocuklar, şekilde gördüğünüz daireler bizleriz ve hepimizin yuvarlaklarının içinde kendimiz varız. Bizim bir daire ötemizde ailemiz, sonra arkadaşlarımız ve sonra diğer insanlar gelir. Bedenimiz dairenin en en içinde yer alır ve kendi bedenimiz bize ait en özel şeydir, onu sevmek onu korumak en önemli vazifemizdir. Bedenimizin bize özel olduğunu ve sadece bizim olduğunu unutmamalıyız ve başkalarının bedenlerinin de sadece onların olduklarını hatırlamalıyız.”</i> ifadeleri ile öğrencilerden en içteki yuvarlakta başlayarak sırasıyla kendi isimlerini, aile üyelerinin isimlerini, arkadaşlarının isimlerini yazmalarını ister. Yazılan isimlerden sonra her bir yuvarlak farklı renge boyanır.4) Öğrenciler yazma ve boyama işlemlerini bitirdiğinde uygulayıcı öğrencilere birer post it dağıtır ve kendi resimlerinde yazılı olan herhangi bir ismi post itlerin üzerine yazmalarını ister.5) Her öğrenci kendisine verilen post itin üzerine istediği bir ismi yazar. Her öğrenci yazdıktan sonra uygulayıcı gönüllü öğrencilerden biri ile başlayarak bütün öğrencileri tahtaya kalkıp post itlere yazdıkları isimleri sınıf ile paylaşarak tahtada şekli çizilen yuvarlaklardan birine yapıştırmasını ister.6) Tahtaya kalkan her öğrenci o ismi neden yazdığını ve ismi kendi merkez yuvarlağından ne kadar uzağa yerleştirdiğini açıklar ve açıklaması bittiğinde bir arkadaşının ismini söyler. Adı söylenen öğrenci tahtaya kalkar ve kendi post itini yine açıklamasını yaparak yuvarlaklara yapıştırır.7) Etkinlik tüm öğrenciler post itlerini yapıştırdığında tartışma bölümüne geçilerek sonlandırılır.
Özel Durumlar	<ul style="list-style-type: none">• Birinci sınıf okuma yazması olmayan gruplar için etkinliğin okuma yazma kısmı çıkarılabilir ve çemberler içine aile, arkadaş

	<p>isimleri yerine resimleri çizdirilebilir, ayrıca tahtaya post it yapıştırma işlemi sadece isimlerin söylenmesi şeklinde yürütülebilir.</p> <ul style="list-style-type: none">• Büyük sınıflar için, etkinliği daha eğlenceli hale getirebilmek amacıyla tahtaya çizilen çemberler dart/oklama oyunu şekline dönüştürülebilir ve öğrenciler kendi çemberlerinden seçtikleri isimleri post it ile gidip yapıştırmak yerine sesli söyleyip tahtadaki doğru yerine dart atarak da oynayabilirler.• Uygulayıcı öğrencilerin şekil çizme ve boyama aşamalarında sınıf içinde dolaşıp öğrencilere çemberleri ve çember içlerine yazılan isimler hakkında sorular sorabilir.• Uygulayıcı etkinlik boyunca çemberlerin iç içe geçtiğini ancak en merkezde bireyin kendi bedeni ve kendisi olduğunu ve bu çemberin içine başkalarının (aile üyesi bile olsa) giremediğini vurgular.
--	--

Etkinlik Formu: Benim Bedenim Benim Özelim

11. Etkinlik Adı: Kuralsız Oyun Olmaz

Amaç	Farklı ortamların kendine özgü kuralları olduğunu fark eder.
Alt Kazanımlar	Kuralların toplum yaşamındaki önemini fark eder.
Süre	40-45 Dakika
Materyal	Spor oyunları veya çocuk oyunlarını içeren resimler (Mümkün ise video kullanımı tercih edilir), kağıt ve kalem, torba
Etkinlik Öncesi Hazırlık:	Etkinlik ön hazırlık gerektirmemektedir ancak materyallerin hazırlanması gerekmektedir.
Uygulayıcı	Rehber Öğretmen veya Sınıf öğretmeni
SÜREÇ	<ol style="list-style-type: none">1) Uygulayıcı sınıfı 3-6'lı gruplara ayırır.2) Her bir gruptan bir öğrenci torbanın içinden bir kağıt seçer. Seçilen kağıtlarda spor oyun isimler, resimleri yer alır. Örnek Oyunlar:<ul style="list-style-type: none">• Futbol• Basketbol• Saklambaç• Voleybol• Kör Ebe• Yakar Top3) Uygulayıcı her bir gruptan seçtikleri oyunun nasıl oynandığını yazmalarını ve oyunun oynanabilmesi için gerekli olan kuralları listelemelerini ister.4) Gruplara 10-15 dakika süre verilir.5) Süre sonunda gruplardan sıra ile kendilerine verilen oyunu sınıfa tanıtmaları ve sonunda oyunlarının kurallarını belirtmeleri istenir.6) Bütün gruplar tanıtlarını tamamladığında tartışma sorularına geçilir ve uygulayıcı her ortamın farklı kuralları olduğunu, her oyunun bu kurallar olmadan oynanamayacağını vurgulayarak sorularla öğrencilerin fikirlerini söylemelerini teşvik eder.
Özel Durumlar	<ol style="list-style-type: none">1) Oyunların seçiminde öğrencilerin bildiği ve oynadığı oyunlar olmasına dikkat edilmelidir.2) Eğer video gösterme imkanı bulunabilirse, oyunların videosu gösterilip sonrasında grupların o oyuna yönelik kuralları bulmaları istenebilir.
Tartışma	<ol style="list-style-type: none">1) Oyunlarda ne tür kurallar olduğunu fark ettiniz?2) Her oyunda aynı kurallar mı var yoksa farklı oyunlar farklı kurallara mı sahip? Bu neden olabilir?3) Oyunlarda bulduğunuz o kurallar olmasaydı oyun nasıl oynanırdı veya oynanabilir miydi? Örneğin saklambaçta ebe olmak olmasaydı, voleybolda top dışarı çıktığında yanmak olmasaydı vb. somut örnekler sunularak sorulabilir.

12. Etkinlik Adı: Bizim Kurallarımız

Amaç	Sınıf ortamında kendi kurallarını oluşturabilir.
Alt Kazanımlar	Kuralların sınıf ortamı için önemini fark eder. Kural koymanın önemini fark eder. Sınıf kurallarının oluşturulmasına katkı sağlar.
Süre	35-40 Dakika
Materyal	Kağıt, kalem, torba
Etkinlik Öncesi Hazırlık:	Bu etkinlik ön hazırlık gerektirmemektedir ancak bir önceki Kuralsız Oyun Olmaz etkinliğinden sonra yapılması önerilmektedir.
Uygulayıcı	Rehber Öğretmen veya Sınıf öğretmeni
SÜREÇ	<ol style="list-style-type: none">1) Uygulayıcı öğrencilere bir önceki etkinlikte spor alanında veya kendi hayatlarında oynadıkları oyunlarda buldukları kuralları hatırlatarak kuralsız oyunların zevkli olmayacağını belirtir. Örnek açıklama: “Evet çocuklar, sizlerle oyunlarda nasıl kurallar olduğunu her bir oyunda farklı kural olduğunu ve bu kurallar olmadan oyunların hiç zevkli olmayacağını çünkü kargaşa çıkacağını konuşmuştuk. Şimdi ise sınıfımızda birlikte hareket etmemiz için ve sınıfımızda öğrendiklerimizi daha eğlenceli hale getirmemiz için kendi kurallarımızı oluşturmamız gerekiyor.”2) Uygulayıcı her bir öğrenciden sınıf içinde arkadaşlarının ve kendisinin yapmasını istediği ve önemli gördüğü bir kuralı düşünmesini ister.3) Her bir öğrenci sınıf içinde uyulması gerektiği bir kuralı düşünür ve sıra ile herkes kendi kuralını belirtir. Uygulayıcı öğrencilerden aldığı cevapları tahtaya yazar.4) Öğrenci cevaplarındaki benzerlikleri işaretler ve birleştirerek bir liste oluşturur.5) Tahtada yer alan her bir kural sınıf onayından geçmek zorundadır ve her bir kural için gizli oylama yapılır(Torbadan oylar çekilebilir).6) Sınıf kuralları oluşturulduğunda her bir kuralın savunucularından birer grup oluşturulur ve her grup kendi söylediği ve sınıfça onay alan kuralın resmini çizmeye başlar.7) Çizimlerin ortasında uygulayıcı el çırpar ve grupların sağa doğru birer kaymasını ister. Resimler olduğu yerde kalır ve her grup her resimde bir şeyler çizecek şekilde etkinlik devam ettirilir.8) Uygulayıcı etkinlik sonunda oluşan resimleri göstererek bu resimlerdeki kurallarda herkesin katkısı olduğunu ve herkesin bu kurallara uyması gerektiğini belirterek resimleri sınıf duvarlarına asar.
Özel Durumlar	<ol style="list-style-type: none">1) Sınıf içerisinde öğrenciler arasında sorun olmaması için kurallar için gizli oylama önerilir ve kuralların mantıksal açıklamalarını yapmaları için öğrencilere söz hakkı tanınır.2) Kuralları anlatan her resimde her öğrencinin etkisinin olması etkinlik için önemlidir çünkü o öğrencinin de o kuralın seçilmesinde etkisi olmuştur ve o kural onu da kapsar.

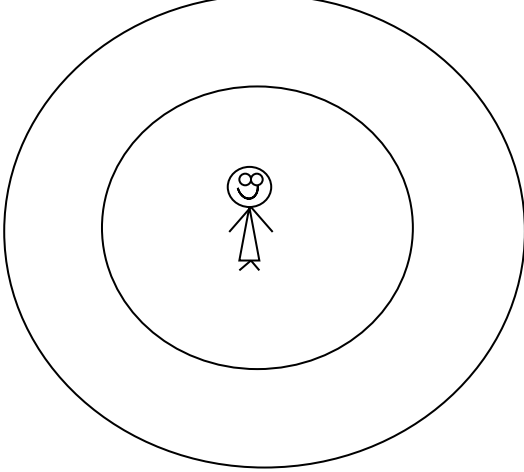
	<ol style="list-style-type: none">3) Sınıf kurallarının anlatıldığı resimlerin her zaman görünür bir panoda asılı kalması önemlidir.4) Sınıf kurallarının oluşturulmasında kuralların ihlali de konuşulabilir ve sınıfça ihlal durumlarında neler yapılacağı ele alınabilir.5) Büyük sınıflar için resim yapmak istemeyenler için sınıf kurallarını ifade eden bir yazı, şiir vb. farklı bir metin ortaya çıkarılabilir.6) Etkinliğe sınıf kurallarından sonra okul kurallarına yönelik vurgu da eklenebilir ve öğrencilerden okulda uymaları gereken kuralları düşünmeleri istenebilir.
--	---

13. Etkinlik Adı: Bulaşıcı Boya

Amaç	Hijyen ve temizliğin önemini bilir.
Alt Kazanımlar	Kirliliğin nasıl ortaya çıktığını bilir. Temizlik ve kirlilik arasındaki farkı bilir.
Süre	40-45 Dakika
Materyal	Sulu Boya ya da parmak boyası, küçük boyutta tahta ya da plastik levhalar, ıslak mendil (Mümkün olması durumunda etkinliğe eklenebilecek materyaller olarak; temizliğin önemini vurgulayan video, fotoğraf ya da broşürler kullanılabilir)
Etkinlik Öncesi Hazırlık:	Etkinlik ön hazırlık gerektirmemektedir ancak uygulayıcı tarafından hazırlanacak olan boya, ıslak mendil, tahta veya levha getirilmesi uygulayıcı açısından bireysel planlama gerektirmektedir.
Uygulayıcı:	Rehber Öğretmen veya Sınıf öğretmeni
SÜREÇ	<p>7) Uygulayıcı sınıfı 5-8’li gruplara ayırır. (Öğrencilerin gruplara ayrılmasında farklı yöntemler kullanılması önerilir. Örnek Uygulama: Kahvaltı yapmayı sevenler, Sabah süt içenler, En çok yeşil rengini sevenler, çikolataya bayılanlar, küçük kardeşi olanlar vb. gibi özelliklerle öğrencilerden gruplar oluşturulabilir.)</p> <p>8) Uygulayıcı oluşturduğu gruplara levha veya tahtaları ve boya dağıtır ve her gruptan bu tahtaları istedikleri gibi olabildiğince renkli boyamalarını ister.</p> <p>9) Öğrenciler boyama yaparken gruplar arasında gezen uygulayıcı öğrencilerin boyamaları bittiğinde öğrencilerden başparmaklarını olabildiğince çok boyalı tahtaya sürüp boyamalarını ister.</p> <p>10) Uygulayıcı grupları birbirleri ile eşleştirir ve her bir öğrenci karşı gruptan bir öğrenci ile “parmak güreşi” oyunu için eşleştirilmiş olur. Oyun açıklaması: Ellerin 4 parmağı şeklindeki gibi birbirine kavuşturularak başparmaklar boşta bırakılır. Daha sonra oyuncular başparmaklarıyla diğer oyuncunun başparmağının üzerine basmaya çalışır. Başparmağıyla diğer oyuncunun başparmağının üzerine getiren oyuncu oyunu kazanır.</p> <p>11) Öğrencilerin parmak güreşi oyunları sonrasında uygulayıcı öğrencilere birer tane ıslak mendil dağıtır. Ve bu ıslak mendilleri dağıtırken verdiği ıslak mendil sayısını sesli olarak sayar.</p> <p>12) Öğrencilerden önce kendi parmaklarını sonrada gruplarına verilen tahtayı temizlemelerini ister.</p> <p>13) Öğrenciler tahtayı temizlerken uygulayıcı kirlilik ve temizlik hakkında öğrencilerin yaptıkları oyunla ilişki kurarak bir açıklama yapar.</p>

	<p>Örnek açıklama: “Evet çocuklar, sizlere verdiğim tahtayı bizim bedenimiz, çevremiz ve dünyamız olarak düşünebilirsiniz. Size ilk verdiğimde tahtanın üzerinde hiç bir şey yoktu ve temizdi. Sonrasında ise beraber onu boyadık ve kirlettik. Kirli olan boyalı tahtaya dokunduğumuzda ise bizim parmaklarımız da kirlendi ve boyandı. Sonrasında arkadaşımızla oynadığımız parmak güreşinde ise parmaklarımızda olan kirleri birbirimize bulaştırdık. Aynı şekilde çevremizdeki ufacık bir kirlilik, hem bizim vücudumuzun kirlenmesine hem de bu kiri oyun veya temas yoluyla diğer arkadaşlarımıza bulaştırmamıza neden olur. Sınıfımızdaki bu boya kirliliğini temizlememiz için bir sürü ıslak mendil kullandık. Peki ya çevremizdeki dünyamızdaki kirlilikleri temizlemek için sizce ne kadar ıslak mendil kullanmalıyız? Gibi öğrencileri düşündürten ve ilgi çekici bir soru ile tartışma sorularına geçilir.</p>
<p>Etkinlik Boyunca Dikkat edilmesi Gereken özel durum veya öğeler</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Parmak güreşi oyunu saldırgan davranış sorunları yaşayan öğrenci grupları için uygun değildir. Bu sebeple uygulayıcı eğer bu tür davranış problemleri olan öğrenciler olduğunu düşünürse bu oyunu el sıkışma, parmakları birbirine değdirme şeklinde değiştirmelidir. • Öğrencilerin parmaklarını boyadıktan sonra yalnızca parmak güreşi yapmaları sağlanmalı, birbirlerinin kıyafetlerini ya da eşyalarını boyamaları önlenmelidir. • Levha veya tahtalar üzerindeki boya etkinlik boyunca bulaşıcılığı sağlayacak ölçüde yenilenmelidir. • Uygulayıcı eğer kirlilik ve temizlik ile ilgili görsel ve video bulundurabiliyor ise etkinlik sonrasında bunlar gösterilerek etkinliğin verimi
<p>Tartışma</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Neden temiz olmalıyız? 2) Çevremizi kirletmek nelere sebep olabilir? 3) Çevremizi nasıl daha temiz hale getirebiliriz? 4) Temiz olmak için neler yapabiliriz?

14. Etkinlik Adı: Kirli Temiz, Temiz Kirli

Amaç	Hijyen ve temizliğin önemini bilir.
Alt Kazanımlar	Kirliliğin nasıl ortaya çıktığını bilir. Temizlik ve kirlilik arasındaki farkı bilir. Kendi temizliğinin önemini fark eder. Çevreyi temiz tutmanın önemini fark eder. Çevre temizliğinin önemini fark eder.
Süre	45-50 Dakika
Materyal	Resim kâğıtları, kalem, boyama kalemleri
Etkinlik Öncesi Hazırlık:	Etkinlik bir ön hazırlık gerektirmemektedir.
Uygulayıcı:	Okul rehber öğretmeni veya sınıf öğretmeni
SÜREÇ	<p>1) Uygulayıcı tahtaya iç içe geçmiş iki halka ve bu halkaların içine bir çocuk çizer ve aşağıdaki açıklamaya benzer bir şekilde temizliğin bireyin kendisinden başlayıp çevresine yayıldığını belirtir.</p> <p>Örnek Açıklama: “Evet, çocuklar bugün bizler için çok önemli bir konuyu çalışacağız. Kirliliğin tam tersini bilen var mı aramızda? Evet, kirliliğin zıddı TEMİZLİK'tir çocuklar. Ve temiz olmak her şeyden önce kendimizden ve bedenimizden başlar. Tahtada gördüğünüz gibi her şeyin en temelinde, en merkezinde biz varız ve eğer biz temiz olur temizliğimize dikkat edersek çevremizde temiz olur. Ama biz kirli olursak kirlilik yayarız ve çevremizi de kirletmiş oluruz.”</p> <p>2) Uygulayıcı örnek açıklamadan sonra öğrencilere sorular sorarak beden ve çevre temizliği için yapılması gerekenleri fark etmelerini sağlar.</p> <p>Örnek açıklama: “Evet çocuklar, eğer temizlik bizden ve bedenimizden başlıyorsa öncelikle kendimizi temiz tutmanın yollarını bulmalıyız. Bedenimizi temiz tutmak için neler yapabiliriz? Mesela ellerimiz?” gibi sorularla uygulayıcı öğrencilerden beden temizliğine yönelik olarak fikirler alır. (El yıkama, diş fırçalama, tırnak kesme vb. temizlik alışkanlıklarını öğrencilerin bulması teşvik edilir) Sonrasında ise çevre temizliğine vurgu yaparak, “Peki ya evimizi,</p>

sınıfımızı temiz tutmak için neler yapmalıyız? Mesela sınıfımızı nasıl daha temiz tutabiliriz?” sorular yönelir. (Sorularla öğrencilerin çöpleri çöp kutusuna atma, geri dönüşümü fark etme vb. temizlik alışkanlıklarını bulmaları teşvik edilir.)

- 3) Öğrencilere beden ve çevre kirliliği ile ilgili açıklama yaptıktan ve onların fikirlerini aldıktan sonra uygulayıcı sınıfı ikiye ayırır. Bu gruplandırmada farklı teknikler kullanılabilir.

Örnek uygulamalar:

- Okul numarası çift sayı ile bitenler ve tek sayı ile bitenler
- Sıranın sağ tarafında oturanlar ile sol tarafta oturanlar
- Öğrencilerden akıllarından 10’a kadar olan rakamlardan bir rakam seçmeleri istenir ve 5’ten büyük seçenler ve küçük seçenler grup oluşturabilir.

- 4) Uygulayıcı her öğrencinin boyama kâğıtlarını ve kalemlerini çıkarmalarını ister ve kâğıtlarının ortasını çizgi ile ikiye bölmelerini ister. Kâğıtlarının yarısına resim yapacaklarını diğer yarısını ise boş bırakacaklarını belirtir.

Resim yapılacak	Boş Bırakılacak

- 5) Uygulayıcı iki gruba ayrılan sınıfın yarısından temizlik temalı bir resim diğer yarısından ise kirlilik temalı bir resim yapmalarını ister.
- 6) Resimlerini tamamlamaları için yaklaşık 15-20 Dakikaları olduğunu belirtir.
- 7) Öğrenciler resimlerini çizerken uygulayıcı sınıfta gezinir ve öğrencilere resimlerinde işlenen tema ile ilgili sorular yönelterek resimleri hakkında bilgi alır.
- 8) Uygulayıcı öğrenciler resimlerini tamamladıktan sonra resimlerin gruplar arasında değiştirilmesini ister. Her bir öğrenci resmini diğer gruptan bir öğrenciye vermelidir.
- 9) Uygulayıcı öğrencilerden arkadaşlarından aldıkları resimde boş bırakılan yere ellerindeki resmi inceleyerek kirlilik ve temizlik açısından değerlendiren birkaç cümle yazmalarını ister. Kendisine temizlik temalı resim gelen öğrenciler resmin neden ve nasıl temizliği anlattığına yönelik bir cümle yazarken, kirlilik temalı resim alanlar ise boş bırakılan yere o resimdeki yerin nasıl temizleneceğine yönelik bir öneri yazarlar.
- 10) Öğrenciler öneri ve fikirlerini resimlere yazdıktan sonra, resimler gerçek sahiplerine geri verilir ve resmini geri alanlar resimlerine yazılan fikir ve görüşleri sıra ile sınıf arkadaşları ile paylaşırlar.

Etkinlik Boyunca Dikkat edilmesi Gerekenler ve özel durumlar	<ul style="list-style-type: none">• Okuma yazma sorunu olan öğrenciler için etkinlikte özel değişiklikler yapılabilir. Resim kağıdı ikiye ayrılarak yazı yazmak için boş bırakılan yer kaldırılır ve her bir öğrenci kirlilik veya temizlik temalı resim yapar ve öğrenciler arası resimler değiştirilir, öğrenciler kendilerine gelen resme yorum yazmak yerine sözel olarak ifade ederler.• Öğrencilerin çizecekleri resimler kendi beden temizliği ile ilgili veya çevre temizliği ile ilgili olabilir. Kısıtlama koyulmaz ancak temizlik veya kirlilik teması içermesi teşvik edilmelidir.• Sınıf ikiye ayrılarak temizlik ve kirlilik temasının resmedilmesi yerine büyük sınıflarda sınıf daha fazla gruba (5-6 kişilik gruplar) ayrılarak temizlik ve kirlilik konuları şiirler, afişler, küçük oyunlar, hikâyeler gibi farklı şekillerde ele alınarak çalışılabilir.
---	--

15. Etkinlik Adı: Kontrol Kimde?

Amaç	Grup içi etkileşimi arttırmak ve geliştirmek
Alt Kazanımlar	Kendi davranışlarını fark eder. Kendi davranışları üzerindeki kontrolünü fark eder. Kişiler arası iletişimde kendi etkisini fark eder. Farklı davranışların varlığını kabul eder. Farklı davranışlarda bulunmanın önemini fark eder.
Süre	35-40 Dakika
Materyal	Müzik Çalar
Etkinlik Öncesi Hazırlık:	Etkinlik ön hazırlık gerektirmemektedir.
Uygulayıcı:	Rehber öğretmen veya sınıf öğretmeni
SÜREÇ	<ol style="list-style-type: none">1) Uygulayıcı sınıftaki öğrencileri iki büyük gruba ayırır. Gruba ayırma işlemi farklı yöntemlerde yapılabilir. Örnek uygulamalar:<ul style="list-style-type: none">• Okul numarası çift sayı ile bitenler ve tek sayı ile bitenler• Sıranın sağ tarafında oturanlar ile sol tarafta oturanlar• Öğrencilerden akıllarından 10'a kadar olan rakamlardan bir rakam seçmeleri istenir ve 5'ten büyük seçenler ve küçük seçenler grup oluşturabilir.2) İki büyük grup olan öğrenciler ayağa kalkar ve ikişerli eşleşerek karşılıklı dururlar. Yüzleri birbirine bakan bu iki grup öğrencilerden önce bir grup ayna rolünü diğer grup ise aktör rolünü alır. Uygulayıcı rol dağılımını yaptıktan sonra müzik çalmaya başlar. Müzik boyunca ayna rolündekilerin aktörlerin yaptığı bir hareketi aynen yapmaları gerekir.3) Müzik durduğunda ise ayna rolünde olanlar donar ve yerlerinde hareketsiz kalırlar. Aktör rolünde olanlar ise bir kişi sola kayarlar ve bu kez onlar ayna rolünde olurken diğerleri aktör rolünü üstlenir ve müzik çalmaya başladığında ise roller değişmiş bir şekilde oyun devam ettirilir.4) Uygulayıcı müzik eşliğinde yapılan hareketlerden ve müzik durduğunda değişen ikili eşleşmelerden (5-6 kez tekrarlanabilir) sonra etkinliği sonlandırarak tartışma soruları ile etkinlik değerlendirmesi yapar.
Dikkat edilmesi Gerekenler ve özel durumlar	<ol style="list-style-type: none">1) Müzik çalar olmaması durumunda uygulayıcı eşleri değiştirmek için el çırparak eşleri dağıtıp rolleri değiştirebilir.2) Bu etkinlik ikişerli gruplar dışında tüm grup ile de uygulanabilir. Grup içinde tek bir öğrencinin ilk aktör olarak seçilip diğer öğrencilerin onun hareketlerini tekrar etmesi ve uygulayıcının belirli aralıklarla ortadaki aktörü değiştirerek oyunu devam ettirmesi sağlanabilir.
Tartışma	<ol style="list-style-type: none">1) Davranışlarınızın başkası tarafından kontrol edilmesi nasıl hissettirdi? Neler düşündünüz?2) Karşınızdaki kişinin sizin davranışlarınızın aynısını yapması size kendinizi nasıl hissettirdi? Neler düşündünüz?3) Hangi rolde daha rahat ve iyi hissettiniz? Neden?

16. Etkinlik Adı: Bul Beni Bulabilirsen

Amaç	Grup içi etkileşimin artırılması ve desteklenmesi
Alt Kazanımlar	Kendini başkalarına tanıtabilir. Kendi özelliklerinin farkına varır. Bşkalarının bilmediği özelliklerini fark eder. Kişiler arası iletişimde kendini tanıtmının önemini fark eder.
Süre	40-45 Dakika
Materyal	Kâğıt ve kalem (Sayı grup sayısına göre düzenlenir), bir Torba /Poşet
Etkinlik Öncesi Hazırlık:	Etkinlik ön hazırlık gerektirmemektedir.
Uygulayıcı:	Rehber Öğretmen veya Sınıf öğretmeni
SÜREÇ	<ol style="list-style-type: none">1) Uygulayıcı bütün öğrencilere birer kâğıt ve kalem dağıtır.2) Uygulayıcı her bir öğrenciden kendi özelliklerini ve kendilerini tanımlayan kişisel öğeleri düşünmelerini ister. Her bir öğrenci elindeki kâğıdı üç parçaya ayırır ve her bir parçaya kendini tanımlayan, anlatan, kendisiyle ilgili olan, onun için önemli olan bir şeyi yazar.3) Kâğıt parçalarında isimler yazılmadan bütün kâğıtlar uygulayıcıda bulunan torbada birleştirilir.4) Uygulayıcı torbadaki kâğıtları iyice karıştırır ve bir öğrenci seçerek oyuna başlar. Seçilen öğrenci torbadan bir kâğıt çeker ve kendinden sonraki öğrenciyi seçer, seçilen her öğrenci sırayla birer kâğıt çeker ve her öğrencide birer kâğıt olduğunda uygulayıcı öğrencilerden kâğıtlarında yazılan özelliğin sahibini bulmalarını ister.5) Öğrenciler kâğıtlarında yazılanları bulunca “Buldum” diye seslenir ve bütün gruba kâğıtta yazılan ifade ve sahibini açıklar ve diğer bir kâğıt için torbadan tekrar bir çekim yapıp özelliğin sahibini aramaya devam eder.6) Her öğrenci üç kâğıt seçip özelliğin sahibini bulunca etkinlik sonlandırılarak tartışma sorularına geçilir.
Etkinlik Boyunca Dikkat edilmesi Gerekenler ve Özel durumlar	<ol style="list-style-type: none">1) Bu etkinlik tanışma etkinliği olarak da kullanılabilir.2) Öğrenci sayısının fazla olması ve zamanın kısıtlı olması durumlarında üç özellik yerine bir özellik seçilebilir.3) Öğrencileri motive etmek amacıyla üç kâğıttan çıkan üç özelliğin sahiplerini en kısa zamanda bulup etkinliği tamamlayan öğrenci birinci olarak alkışlanabilir.4) Birbirlerini iyi tanıyan öğrenci grupları için öğrencilerden diğerlerinin bilmediği bir özelliklerini düşünmeleri istenebilir.5) Kişisel özelliklerin içinde kişilik tarzları olabileceği gibi (sosyal, çekingen, konuşkan, atılgan vb.) hobiler, tutulan takım, sevilen yemek, gelinen memleket, kardeş sayısı, istenilen meslek, favori sanatçı gibi özellikler de yazılabilir.
Tartışma	<ol style="list-style-type: none">1) Kendimizi diğer insanlara tanıtırken nelere dikkat ederiz?2) Kendimiz hakkında düşünmekte zorlandık mı yoksa kolaylıkla kişisel özelliklerimizi bulabildik mi?

	<p>3) Diğerleri hakkında öğrendiğiniz özelliklerin ne kadarını biliyordunuz?</p> <p>4) İnsanları tanımak ve kişisel özelliklerini bilmek sizin için kolay mı?</p> <p>5) İnsanları tanımak ilişkilerimiz için önemli mi? Neden?</p>
--	--

17. Etkinlik Adı: Durma Durma Dur!

Amaç	Grup içi etkileşimin artırılması ve desteklenmesi
Alt Kazanımlar	Kendini başkalarına tanıtabilir. Kendi özelliklerinin farkına varır. Bşkalarının bilmediği özelliklerini fark eder. Kişiler arası iletişimde kendini tanıtmının önemini fark eder.
Süre	35-40 Dakika
Materyal	Kağıt ve kalem (Grup sayısına göre düzenlenir), top
Etkinlik Öncesi Hazırlık:	Etkinlik ön hazırlık gerektirmemektedir.
Uygulayıcı:	Rehber öğretmen veya sınıf öğretmeni
SÜREÇ	<ol style="list-style-type: none">1) Uygulayıcı bütün öğrencilere birer kağıt ve kalem dağıtır.2) Uygulayıcı her bir öğrenciden kendi özelliklerini, kendilerini tanımlayan kişisel öğeleri düşünmelerini ister. Her bir öğrenci elindeki kağıda kendini tanımlayan, anlatan, kendisiyle ilgili olan, onun için önemli olan bir şeyi yazar.3) Bütün öğrenciler yazılarını tamamladığında uygulayıcı grubu bir halka şeklinde toplar ve oluşan halkada her bir öğrenciden kendisini tanıtmasını ve kendisi ile ilgili yazdığı özelliği sesli bir şekilde grup ile paylaşmasını ister.4) Öğrenciler kendilerini gruba tanıtır özelliklerini söylediğinde uygulayıcı bir öğrenciyi ebe olarak seçer ve o kişi halkanın ortasına geçer.5) Ebe gözleri bağlanır veya gözlerini kapatır. Halkadaki öğrencilere ise top verilir ve ebe “Dur” diyene kadar hem topu hem de ellerindeki özellikler yazılı kağıtları elden ele gezdirmeleri istenir.6) Ebe öğrenciler top ve kağıtları elden ele gezdiren “Durmaaaa, Durmaaaa” diye seslenirken istediği bir zamanda “Dur” diyerek grubu durdurur.7) Ebe “Dur” dediğinde top kimde kalırsa o kişi eline gelen kağıtta yazılı özelliği sesli bir şekilde okur ve kime ait olduğunu hatırlamaya çalışır. Bilirse aynı ebe oyuna devam eder. Bilemezse yanar ve ebe o kişi olur.8) Grup üyelerinin çoğunluğu ebe olduğunda etkinlik sonlandırılır.
Etkinlik Boyunca Dikkat edilmesi Gerekenler ve özel durumlar	<ol style="list-style-type: none">1) Bu etkinlik tanışma etkinliği olarak da kullanılabilir.2) Öğrenci sayısının fazla olması ve öğrencilerin birbirlerini hiç tanımadıkları gruplar için kişisel özellikler yerine sadece isimlerin yazılması şeklinde yapılabilir.3) Birbirlerini iyi tanıyan öğrenci grupları için ise öğrencilerden diğerlerinin bilmediği bir özelliklerini düşünmeleri istenebilir veya birkaç farklı özelliklerini düşünerek yazmaları istenebilir.4) Büyük gruplar için birden fazla top kullanılabilir.5) Kişisel özelliklerin içinde kişilik tarzları olabileceği gibi (sosyal, çekingen, konuşkan, atılgan vb.) hobiler, tutulan takım, sevilen yemek, gelinen memleket, kardeş sayısı, istenilen meslek, favori sanatçı gibi özellikler de yazılabilir.

	<p>6) İlk ebe seçilen öğrenciye özel olarak onun ebe olduktan sonra gruba katılması sağlanmalı sonrasında ise ebe olanların her ebe yenildiğinde oyundan çıkmaları sağlanarak da oyun sonlandırılabilir ve sona kalan öğrenci alkışlanarak ödüllendirilebilir.</p>
Tartışma	<p>6) Kendimizi diğer insanlara tanıtırken nelere dikkat ederiz? 7) Kendimiz hakkında düşünmekte zorlandık mı yoksa kolaylıkla kişisel özelliklerimizi bulabildik mi? 8) Diğerleri hakkında öğrendiğiniz özelliklerin ne kadarını biliyordunuz? 9) İnsanları tanımak ve kişisel özelliklerini bilmek sizin için kolay mı? 10) İnsanları tanımak ilişkilerimiz için önemli mi? Neden?</p>

18. Etkinlik Adı: Meyve Sepeti

Amaç	İletişimin önemini fark eder.
Alt Kazanımlar	Kişilerarası iletişimde sözlü mesajların önemini fark eder. Kişilerarası iletişimde sözsüz mesajların önemini fark eder. Kişilerarası iletişimin önemini fark eder. Grup içi iletişimi geliştirmek amacıyla da yapılabilir.
Süre	40-45 Dakika
Materyal	En az 4 meyve çeşidinden 8'er tane, Meyve sepetleri en az dört tane (Meyve çeşidi ile aynı sayıda olmalı) (Meyvelerin çok sayıda olması etkinlik için tercih edilir. Öğrencilerin gözlerini kapamak için şal veya kumaş parçası 4 adet
Etkinlik Öncesi Hazırlık:	Etkinlik ön hazırlık gerektirmemektedir.
Uygulayıcı:	Rehber Öğretmen veya Sınıf öğretmeni
SÜREÇ	<ol style="list-style-type: none">1) Uygulayıcı 4 öğrenciyi seçer. Seçme işlemi farklı tekniklerle yapılabilir. Örnek uygulama: Gönüllü öğrencilerden seçilebilir, her öğrencinin ismi kağıtlara yazılabilir ve bir torbadan seçilebilir, sınıf listesinde yer alan ilk dört öğrenci, son dört öğrenci vb. şekillerde yapılabilir.2) Seçilen öğrenciler tahtaya kaldırılır ve gözleri bağlanır.3) Öğrencilerin önündeki masaya dört meyve tabağı/sepeti koyulur ve her bir tabağın içine farklı çeşitlerde meyveler yerleştirilir.4) Yerleştirme işlemi tamamlandığında öğrencilerden 5-10 dakika içinde önlerinde yer alan her bir tabağa sadece tek bir çeşit meyve yerleştirmeleri istenir.5) Uygulayıcı ve diğer öğrenciler etkinlikte gözlemci rolünde yer alıp seçilen öğrencilerin hangi yöntemlerle, iletişim yolunu kullanarak, kendilerine verilen sürede her bir meyveyi kendi türünde sepete yerleştirip yerleştiremediklerini izlerler.6) Verilen süre bitiminde veya seçilenler kendilerine verilen görevi süre bitmeden tamamlarsa öğrencilerin gözleri açılır ve etkinlik tartışma sorularına geçerek sonlandırılır.
Etkinlik Boyunca Dikkat edilmesi Gerekenler	<ol style="list-style-type: none">1) Büyük gruplar için seçilen kişi sayısı az gözlemci fazla olacağından meyve çeşit ve sayısını arttırarak birden fazla grup oluşturulup gruplara aynı görev verilebilir.
Tartışma	<ol style="list-style-type: none">1) Öğrenciler kendilerine verilen görevi nasıl başardılar/ ya da başaramadılar? Sizce bunun nedenleri nelerdir?2) Gözleri kapalı olmalarına rağmen öğrenciler birbirleri ile iletişim kurabildiler mi? Nasıl kurdular? Bu iletişim onları nasıl etkiledi?3) Siz olsaydınız diğerleri ile nasıl iletişim kurardınız?4) Sizce başkaları ile iletişimimiz neden önemlidir?5) Bu oyunda sözlü sözsüz hangi iletişim yollarını gözlemleyebildiniz?

19. Etkinlik Adı: Dudaklarımı Oku

Amaç	Kişilerarası iletişimde sözel ve sözel olmayan mesajları fark eder.
Alt Kazanımlar	Kişilerarası iletişimde sözlü mesajların önemini fark eder. Kişilerarası iletişimde sözsüz mesajların önemini fark eder. Kişilerarası iletişimin önemini fark eder. Grup içi iletişimi geliştirmek amacıyla da yapılabilir.
Süre	40-45 Dakika
Materyal	Uygulayıcı tarafından seçilen kısa metinler, kağıt ve kalem (öğrenci sayısı kadar)
Etkinlik Öncesi Hazırlık:	Etkinlik öncesinde uygulayıcı kullanacağı kısa metinleri belirler. (Kısa metinlerin 25-50 kelime arasında yer alması, grup yaş düzeyi ile orantılı düşünülmesi gerekmektedir.) (Kısa metin konusu veya içeriği uygulayıcı tarafından belirlenen herhangi bir şey olabilir, gazete yazısı, kitaptan alıntı vb.) (Kısa metin sayısı sınıftaki öğrenci sayısının yarısı kadar olmalıdır.)
Uygulayıcı:	Rehber öğretmeni veya sınıf öğretmeni
SÜREÇ	5) Uygulayıcı sınıftaki öğrencileri iki büyük gruba ayırır. Gruba ayırma işlemi farklı yöntemlerde yapılabilir. Örnek uygulamalar: <ul style="list-style-type: none">• Okul numarası çift sayı ile bitenler ve tek sayı ile bitenler• Sıranın sağ tarafında oturanlar ile sol tarafta oturanlar• Öğrencilerden akıllarından 10'a kadar olan rakamlardan bir rakam seçmeleri istenir ve 5'ten büyük seçenler ve küçük seçenler grup oluşturabilir. 1) Eşleşen öğrenciler karşılıklı otururlar. Öğrencilerden birine kısa metin verilirken diğerine boş kağıt ve kalem verilir. 2) Kısa metin verilen öğrenci metni içinden okur, okudukça sessiz bir şekilde sadece dudaklarına vurgu yaparak okuduğu metni karşıdaki kişiye aktarmaya çalışır. 3) Boş kağıt verilen kişi karşıdakinin dudaklarına ve sözsüz mesajlarına dikkat kesilir ve anladıklarını kağıda yazar. 4) En önce ve doğru bir şekilde metni tamamlayan grup kazanır ve alkışlanır.
Etkinlik Boyunca Dikkat edilmesi Gerekenler ve özel durumlar	1) Öğrencilerin sesli okumaması ve sözsüz mesajlara odaklanmaları, dudak okumaları, göz teması kurmaları önemlidir ve uygulayıcı etkinlik boyunca öğrencileri gözlemleyip bu konuda teşvik edici yönergelerde bulunmalıdır. 2) Kısa metinler eğitici ve öğretici metinler olabileceği gibi küçük hikayeler de olabilir. 3) Okuma yazma sorunu olan gruplar için bu etkinlik resimlerin kullanımı ile yapılabilir ve resim verilen kişi karşıdakine resmi göstermeden anlatmaya çalışırken diğeri resmi dinledikleri ile çizmeye çalışır.
Tartışma	1) Bu etkinlik sizin için zor veya kolay mıydı? 2) Etkinlikte sizin için en zor/kolay olan şey ne idi? 3) Günlük ilişkilerimizde karşımızdaki ile ne kadar göz teması kuruyoruz? Bu ilişkimizi nasıl etkiliyor? 4) Sözel mesajların olmaması sizin için kolaylık mı zorluk mu oldu?

	<ol style="list-style-type: none">5) Günlük ilişkilerinizde ne derece sözel veya sözel olmayan iletişim tarzlarını kullanıyorsunuz?6) Kişilerarası iletişimde aldığımız veya verdiğimiz sözel/sözel olmayan mesajların önemi ne olabilir?7) Sözlerini duymadığınız metinlerin duygusunu alabildiniz mi?
--	---

20. Etkinlik Adı: Her Mevsim Güzeldir

Amaç	Farklılıkların olumlu yanını fark eder.
Alt Kazanımlar	Farklılıklara saygı duyar. Farklı olmanın olumlu yanını fark eder.
Süre	40-45 Dakika
Materyal	Kağıt, boya kalemleri, torba , bant
Etkinlik Öncesi Hazırlık:	Uygulayıcı sınıftaki öğrenci sayısının dörtte biri kadar kağıda ilkbahar, kış, sonbahar, yaz yazar ve bunları bir torbanın içine atar. Veya diğer bir uygulama seçeneği olarak ayların isimleri kağıtlara yazılıp torbaya atılabilir Uygulayıcı etkinlik için öğrencilere yardımcı olması açısından mevsim kartları oluşturabilir ve her bir karta bir mevsim özelliklerini yazabilir.
Uygulayıcı:	Rehber öğretmen veya sınıf öğretmeni
SÜREÇ	<ol style="list-style-type: none">1) Uygulayıcı öğrencilerden elindeki torbadan bir kağıt çekmelerini ister. Çekilen her kağıtta bir mevsim adı yazılıdır ve öğrenciler seçtikleri mevsime göre gruplandırılır. Toplamda 4 grup oluşmuş olur. Farklı uygulama seçeneği olarak ayların yazılması tercih edilirse eğer, öğrencilerden çektikleri kağıtlarda çıkan ayların ait oldukları mevsimleri yüksek sesle belirterek mevsim grupları oluşturmaları istenebilir.2) Oluşan her bir grup sınıfın dört bir köşesine yönlendirilir.3) Uygulayıcı her bir gruba büyük resim kağıtları ve boyaları dağıtır ve her gruptan seçtikleri mevsimin neden önemli olduğunu, o mevsime özel olan olay ve durumları, o mevsimi güzel yapan şeyleri, o mevsim olmasa hayatımızdan eksilenleri düşünerek beraber bir resim ortaya çıkarmalarını ister.4) Uygulayıcı gruplara yardımcı olacak mevsim kartları hazırlamış ise o kartları fikir vermesi açısından mevsim gruplarına dağıtabilir.5) Öğrenciler gruplarda resimlerini yaparken uygulayıcı tahtaya bir dünya resmi çizer ve mevsim oluşumlarına benzer olarak dört köşesini boş bırakır.6) Öğrenci gruplarına çizimleri için 10-15 Dakika süre verilir.7) Resimler tamamlandığında uygulayıcı öğrencilere mevsimlerin oluşumuna yönelik olarak birkaç açıklama yaparak onlardan kendi mevsimlerini sırayla tahtaya gelip çizili dünyanın etrafına yapıştırmalarını ve sınıfa açıklamalarını ister. <p>Örnek Açıklama: “Evet çocuklar, mevsimler dünyamızın güneş etrafında dönmesi sonucunda oluşur. Dünya güneş etrafında dönerken güneşten alınan ısı miktarı da değişir ve mevsimler arası sıcaklık farklı yaşanır. Şimdi içinde bulunduğumuz ayı ve mevsimi düşünerek başlayalım. Hangi mevsimdeyiz bilin bakalım?”açıklama ve soru ile uygulayıcı içinde buldukları ayları, ayların mevsimlerini öğrencilerden sesli bir şekilde söylemelerini ister ve içinde bulunulan mevsimden başlayarak sıra ile gruplar resimlerini tahtaya yapıştırarak sınıfa sunarlar.</p>

	<p>8) Öğrenciler resimlerini sınıfa anlatırken uygulayıcı özellikle o mevsime özel olan durum ve olayları, o mevsimi güzel kılan özellikleri ortaya çıkaran sorular yöneltir. Örnek soru: “Evet, bizim için kışı çizmişsiniz, Peki kış mevsimi neden güzeldir? Sadece kış mevsiminde yapabileceğimiz ve başka mevsimlerde yapamayacağımız şeyler, oyunlar neler? Kış mevsimi hiç yaşamasaydık neler kaybederdik? Ya hep kış olsaydı Bunu ister miydik? Gibi sorular yöneltilebilir.</p> <p>9) Öğrenci sunumlarından sonra uygulayıcı öğrencilere her mevsimin güzel olduğunu düşündürmeye yönelik tartışma soruları sorar.</p>
<p>Etkinlik Boyunca Dikkat edilmesi Gerekenler ve farklı uygulamalar</p>	<p>6) Etkinlikte öğrencilerin mevsim gruplarının yaptıkları resimleri tahtaya yapıştırması yerine kendi köşelerinde o mevsimleri tanıtmaları da sağlanabilir. Bu uygulamada bir öğrenci resmi anlatan kişi olarak seçilirken diğerleri o mevsime özel hareketler sergileyip mevsimi tanıtabilirler.</p> <p>7) Etkinlik mekan, zaman ve imkanların olması durumunda daha geniş çaplı yapılabilir. Etkinlik öncesinde öğrencilerin mevsimleri belirlenir ve o mevsime özel eşya veya herhangi bir şeyi sınıfa getirmeleri istenebilir. (Kış için bere, yaz için gözlük vb.) O mevsimin tanıtıldığı köşede bu eşyalar kullanılabilir.</p> <p>8) Büyük yaş grupları için etkinlikte resim çizme yerine, mevsimlerle alakalı şiir, kompozisyon vb. kullanılabilir.</p> <p>9) Etkinliğin farklı bir uygulaması olarak her bir öğrenciden en sevdiği mevsimi düşünmelerini ve o mevsime ait bir resim, bir anı vb. düşünüp sınıfta paylaşmaları istenebilir.</p> <p>10) Mevsim kartları için örnek ifadeler:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sonbaharda ağaçlar yapraklarını döker. Geceler uzayıp gündüzler kısalmaya başlar. • Kışın havalar iyice soğur. Bazı hayvanlar kış uykusuna yatar. Hava genellikle kapalıdır. Kar yağar. • İlbaharda bol bol yağmur yağar, ağaçlar çiçek açar. Gündüzler uzayıp geceler kısalmaya başlar. • Yazın havalar sıcak ve güneşlidir. Meyveler ve sebzeler olgunlaşır.
<p>Tartışma</p>	<p>1) Sadece tek bir mevsimin olması nelere sebep olurdu? Sadece yaz mevsimi olmasını ister miydiniz?</p> <p>2) Hangi mevsimi en çok seversiniz? Neden?</p> <p>3) Arkadaşlarınızın sizden farklı mevsimleri sevmesi size nasıl hissettiriyor?</p> <p>4) Farklı mevsimlerin olması size neler hissettiriyor?</p> <p>5) Çeşitlilik olmasaydı neler kaybederdik?</p> <p>6) Sizce her mevsim güzel midir? Neden?</p>

21. Etkinlik Adı: Aynıyız Farklıyız

Amaç	Bireysel farklılıkları anlar.
Alt Kazanımlar	Bireysel farklılıklara saygı gösterir. Kendi özelliklerini fark eder. Diğerleriyle ortak özelliklerini fark eder. Diğerleriyle farklı özelliklerini fark eder. Başkalarıyla ortak ve farklı özellikleri olabileceğini anlar.
Süre	45-50 Dakika
Materyal	Kağıt, Kalem
Etkinlik Öncesi Hazırlık:	Etkinlik öncesi uygulayıcı öğrenci özelliklerine yönelik olarak etkinlik formunu düzenler. (Kendisinin gerekli gördüğü farklı özellikler ekleyebilir veya çıkarabilir.)
Uygulayıcı:	Rehber öğretmen veya sınıf öğretmeni
SÜREÇ	<ol style="list-style-type: none">1) Uygulayıcı her öğrenciden kağıt ve kalem çıkarmalarını ve ayağa kalkmalarını ister. Elllerinde olan kağıtlara iki satır çizmelerini ve ilk satıra Aynı, diğerine Farklı yazmalarını ister.2) Uygulayıcı öğrencilere etkinliği açıklar.3) Etkinlikte uygulayıcı öğrencilere belirli sorular veya ifadeler söyler ve bu soru veya ifadeler için aynı cevabı verenler uygulayıcının işaret ettiği yerde toplanıp o özelliğin adını ve kaç kişi ile Aynı olduklarını Aynı satırına yazarlar. Toplanan grubun dışında kalanlar ise Farklı satırına özellik adı ve kaç kişiden farklı olduklarını not ederler. Özellik Örnekleri:<ul style="list-style-type: none">• En sevdiği mevsim yaz olanlar sağdaki köşeye toplansın• Kitap okumadan uyumayanlar buraya toplansın• İlerde öğretmen olmak isteyenler buraya toplansın• Bu zamana kadar farklı bir şehre gidenler buraya toplansın• Tek kardeş olanlar buraya toplansın• En sevdiği renk yeşil olanlar• Matematiğe bayılanlar• Sabah kahvaltıda süt içenler• Dişlerini fırçalamadan uyumayanlar• Uzun saç daha çok sevenler• Kıvırcık saçlı olanlar• Renkli gözlü olanlar• Vb.4) Uygulayıcı 5-10 ifade ile farklılaşan gruplar oluşturması sonrasında farklı özelliklerimizin önemine yönelik bir açıklama yaparak tartışma sorularına geçer. Örnek Açıklama: “Evet çocuklar, gördüğümüz gibi bazı ifadelerde bizimle aynı olanlar farklı bir özellikte bizden tamamen farklı bir özelliğe sahip olabiliyorlar. Bizimle benzer olduğunu düşündüğümüz kişilerin bizimle farklı özellikleri, bizden çok farklı olduğunu düşündüklerimizin ise bizimle aynı özellikleri olduğunu gördük. Hiçbiriniz birbirinizin aynısı değilsiniz, her birimiz tamamıyla farklı bireyleriz ama bu benzer yanlarımız olmadığı anlamına gelmiyor aksine hem farklı

	yönlerimizde hem aynı yönlerimizle hem aynı hem farklıyız. Biz böyle benzerlik ve farklılıklarımızla daha çeşitli, daha heyecanlı daha güzeliz.”
Etkinlik Boyunca Dikkat edilmesi Gerekenler	<ol style="list-style-type: none">1) Etkinlikte özelliklerin seçiminde öğrencilerin hassas olduğu konuların seçilmemesine dikkat edilmelidir.2) Küçük yaş grupları için aynı ve farklı sayıları yazılmasından farklı olarak öğrencilere renkli yapışkanlar verilebilir. Aynı olanları bir renk farklı olanları başka bir renk olarak yapıştırılmaları istenebilir.
Tartışma	<ol style="list-style-type: none">1) Sizinle aynı özellikte olan öğrenci sayısı nedir?2) Sizinle farklı özelliklere sahip olan öğrenci sayısı nedir?3) Sizinle aynı özelliğe sahip arkadaşlarınızın olması size nasıl hissettirdi?4) Sizinle farklı özelliğe sahip arkadaşlarınızın olması size nasıl hissettirdi?5) Önce farklı olduğunu gördüğünüz birisi ile daha sonradan aynı özelliğinin olduğunu fark ettiğiniz oldu mu?

22. Etkinlik Adı: Salata

Amaç	Bireysel farklılıkları anlar.
Alt Kazanımlar	Bireysel farklılıklara saygı gösterir. Kendi özelliklerini fark eder. Diğerleriyle ortak özelliklerini fark eder. Diğerleriyle farklı özelliklerini fark eder. Başkalarıyla ortak ve farklı özellikleri olabileceğini anlar.
Süre	40-45 Dakika
Materyal	-Kağıt, boya kalemleri, -Üzerine sevgi yazılı etiket yapıştırılmış bir yağ şişesi (Şişe), -Üzerine saygı yazılı etiket yapıştırılmış bir tuzluk (Küçük bir şişe), -Büyük bir plastik kap
Etkinlik Öncesi Hazırlık:	Etkinlik ön hazırlık gerektirmemektedir ancak materyallerin sağlanması gerekmektedir.
Uygulayıcı	Rehber Öğretmen veya Sınıf öğretmeni
SÜREÇ	<ol style="list-style-type: none">1) Öğrencilerden öncelikle en sevdikleri salata malzemelerini düşünmeleri istenir. Her öğrenci en sevdiği sebzeyle boyar. Öğrenciler çizimlerini yaparken uygulayıcı sınıf masasının üzerine büyük bir kap ve şişeleri koyar.2) Öğrencilere resimleri için 5-10 dakika süre verilir ve süre sonunda resimlerini alarak ayağa kalkmaları istenir.3) Uygulayıcı öğrencilerden kendileri ile aynı sebzeyle seçen diğer öğrencileri bulmalarını ister. Uygulayıcı öğrencilerden kendileriyle aynı sebzeyle çizen öğrenci ile konuşmalarını ve o kişi ile en az bir ortak ve bir farklı yönlerini bulmalarını ve kağıtlarının arkalarına yazmalarını ister. (Örneğin aynı sebzeyle seçse de aynı renge boyadı mı? gibi farklılıklar aranabilir.)4) Aynı sebzeyle seçenler iletişime geçtikten sonra favori renkleri aynı olanların yani farklı sebzeyle seçen fakat aynı renge boyayanların birbirlerini bulmaları istenir.5) Öğrenci etkileşimi sağlandıktan sonra uygulayıcı bir öğrenciyi seçer ve ondan kendi sebzelerini, favori rengini ve etkinlik boyunca ortak ve farklı yönlerini bulduğu arkadaşlarının özelliklerini açıklayarak sebzelerini kabın içine koymasını ister.6) Her bir öğrenci başka bir öğrenciyi seçerek ve bütün öğrenciler seçtikleri öğrenciler hakkındaki özellikleri açıklayana dek etkinlik devam ettirilir.7) Öğrencilerin hepsi malzemelerini kabın içine koyduğunda uygulayıcı ortak ve farklı özelliklere vurgu yaparak açıklamaya yapar ve tartışma sorularına geçilir. Örnek Açıklama: “Evet çocuklar, bu etkinlikte gördük ki hepiniz birbirinden farklı bireyseldiniz ve birbirinizle ortak özellik ve tercihleriniz olmasına rağmen bir o kadar da farklı özelliklere ve farklı tercihlere sahipsiniz. Bizimle benzer olduğunu düşündüğümüz arkadaşlarımızın bizimle farklı özellikleri, bizden çok farklı olduğunu düşündüklerimizin ise bizimle aynı özellikleri olduğunu gördük. Hiçbiriniz birbirinizin aynısı değilsiniz, her birimiz tamamıyla farklı bireyleriz ama bu benzer yanlarımız olmadığı anlamına gelmiyor. Şimdi gelin bu güzel

	<p>sebzelerle güzel bir salata yapalım. Ama nasıl ki salata için yap ve tuz gerekiyor, farklılıklarımızla bir arada olabilmemiz için ‘sevgi’ yazılı yağ şişesine ve ‘saygı’ yazılı tuzluğa ihtiyacımız var. Hepimiz farklı farklı bireyleriz fakat sevgi ve saygıyla yoğrularak bir araya geldiğimizde çok güzel ve lezzetli bir salata gibiyiz.”</p>
Özel Durumlar	<ol style="list-style-type: none">1) Okuma yazma sorunu olan gruplar için meyvelerin arkasın özelliklerin yazılması yerine sadece konuşulması istenebilir.2) Öğrencilerin etkinlik boyunca farklı arkadaşlar ile iletişime geçmeleri teşvik edilir.
Tartışma	<ol style="list-style-type: none">1) Sizinle aynı özelliğe sahip arkadaşlarınızın olması size nasıl hissettirdi?2) Sizinle farklı özelliğe sahip arkadaşlarınızın olması size nasıl hissettirdi?3) Önce farklı olduğunu gördüğünüz birisi ile daha sonradan aynı özelliğinin olduğunu fark ettiğiniz oldu mu?4) Herkesin sizinle aynı sebzeyi veya rengi seçmesi size nasıl hissettirirdi?5) Herkesin aynı olmasını ister miydiniz? Neden?6) Herkesin farklı sebze ve renkte olması size nasıl hissettirdi? Neden?